

Rolnummer 5382
Arrest nr. 46/2013 van 28 maart 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey en P. Nihoul, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 19 januari 2012 in zake P.B. tegen J. V.B. en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 17 april 2012, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, in zoverre die bepaling het [P.B.] onmogelijk maakt om op te komen tegen zijn juridische afstamming met [K. en K. B.] en dit zonder dat enig concreet en daadwerkelijk belang een dergelijke inmenging kan verantwoorden nu het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot niet zou overeenstemmen met de socio-affectieve werkelijkheid ? ».

Memories en memories van antwoord zijn ingediend door :

- P.B.;
- de Ministerraad.

Op de openbare terechtzitting van 18 december 2012 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. I. Lamoot, advocaat bij de balie te Brugge, voor P.B.;
 - . Mr. G. Dewulf, tevens *loco* Mr. S. Ronse, advocaten bij de balie te Kortrijk, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers E. Derycke en J.-P. Snappe verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

P.B. en J. V.B. zijn gehuwd op 16 juni 1984. Tijdens hun huwelijk zijn twee kinderen geboren, K. en K. B., respectievelijk op 23 maart 2003 en 29 mei 2004. Op grond van artikel 315 van het Burgerlijk Wetboek, wordt P.B., als echtgenoot van de moeder, vermoed de wettige vader te zijn van de kinderen.

P.B. en J. V.B. leven reeds feitelijk gescheiden sinds de geboorte van hun eerste kind. In de akte met betrekking tot hun echtscheiding door onderlinge toestemming van 22 maart 2011 verklaren J. V.B. en P.B. dat laatstgenoemde niet de biologische vader is van de kinderen. Op 22 juni 2011 zijn zij officieel uit de echt gescheiden.

J. V.B. woont thans sinds 30 november 2004 samen met G.B., die tevens de biologische vader van de kinderen zou zijn. Volgens P.B. zou G.B. de kinderen ook willen erkennen.

P.B. dagvaardt op 10 juni 2011 J. V.B., G.B. en L. V.D.G. (voogdes *ad hoc* voor de minderjarige kinderen), om voor recht te horen zeggen dat hij niet de vader is van K. en K. B. en dat zij bijgevolg zijn familienaam niet kunnen dragen. Hij vraagt bovendien dat de bekendmaking van de beslissing in de registers van de burgerlijke stand zal gebeuren. Tevens wordt geëist de wettige vader toe te laten door alle middelen van recht, in voorkomend geval door middel van een bloedonderzoek of enige andere wetenschappelijke methode, het bewijs te leveren van niet-vaderschap overeenkomstig artikel 331*octies* van het Burgerlijk Wetboek.

De voogdes *ad hoc* is van oordeel dat de vordering van P.B. ontvankelijk is, aangezien de enige tastbare datum van kennisname van het niet-vaderschap de akte van echtscheiding door onderlinge toestemming van 22 maart 2011 is; zij wijst tevens erop dat de kinderen het grootste belang erbij hebben dat de vordering ontvankelijk en gegrond wordt verklaard, zodat hun biologische vader zou kunnen overgaan tot erkenning.

De Rechtbank van eerste aanleg te Gent stelt dat de vordering van P.B. laattijdig is, aangezien P.B. op 23 juni 2011 ter terechtzitting heeft verklaard dat hij reeds, vanaf het ogenblik dat zijn oudste kind vier jaar is geworden, wist dat de kinderen niet zijn biologische kinderen waren. De verwijzende rechter verklaart bij vonnis van 19 januari 2012 de vordering van P.B. tegen G.B. onontvankelijk en beslist, alvorens recht te doen over de vordering van P.B. tegen J. V.B. en L. V.D.G., aan het Hof de hierboven vermelde prejudiciële vraag te stellen.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. De eiser voor de verwijzende rechter merkt op dat er geen onweerlegbaar bewijs zou bestaan betreffende zijn biologisch vaderschap en dat alles dus steunt op vermoedens. Hij meent dat de akte van echtscheiding door onderlinge toestemming het enige document is waarin door de moeder van de kinderen voor het eerst uitdrukkelijk wordt verklaard dat hij niet de biologische vader is. Indien hiermee rekening wordt gehouden en de datum van die echtscheidingsakte als aanvangsdatum van de termijn wordt beschouwd, dan zou de vordering wel tijdig zijn ingesteld, te weten binnen het jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader is van de kinderen. Indien evenwel de datum van die echtscheidingsakte niet als aanvangsdatum van de termijn zou kunnen gelden, dan zou slechts een DNA-onderzoek uitsluitsel kunnen geven en zou de termijn dan ook pas beginnen te lopen vanaf de definitieve vaststelling via een DNA-onderzoek.

A.1.2. De eiser voor de verwijzende rechter voert vervolgens aan dat de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens bepaalt dat zelfs wanneer de termijn om het vaderschap te betwisten, is overschreden, een laattijdige betwisting uitzonderlijk toelaatbaar kan zijn. Hij beschouwt het feit dat de biologische vader G.B. zijn kinderen alsnog wenst te erkennen als een geldige uitzondering. P.B. beroept zich tevens op het arrest nr. 54/2011 van het Hof, waarin het Hof de termijn voor een biologische vader om een erkenning te betwisten, strijdig heeft bevonden met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, alsook op het arrest nr. 96/2011 van het Hof, waarin het de termijn voor een kind om zijn afstammingsband te betwisten, strijdig heeft bevonden met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en met het grondrecht op een ongestoord genot van het privé- en gezinsleven.

Hij voert aan dat er *in casu* geen enkele socio-affectieve band bestaat tussen hemzelf en de minderjarige kinderen en dat de verwijzende rechter bijgevolg terecht heeft geoordeeld dat zou kunnen worden aanvaard dat door de wet op discriminerende wijze afbreuk wordt gedaan op het recht op privéleven van de wettige vader en van de kinderen, door te bepalen dat de wettige vader het vermoeden van vaderschap niet meer kan betwisten één jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de biologische vader van de kinderen is, en dit terwijl dat vermoeden met geen enkele socio-affectieve (en mogelijk ook biologische) realiteit overeenstemt.

Derhalve zou, volgens de eiser voor de verwijzende rechter, in het belang van het kind, de socio-affectieve realiteit steeds moeten primeren op het wettelijk vermoeden van vaderschap.

A.1.3. De eiser voor de verwijzende rechter is van oordeel dat, noch hijzelf, noch J. V.B., noch G.B. en noch de kinderen erbij gebaat zijn dat het wettelijk vaderschap van P.B. blijft bestaan. Hij voegt daaraan toe dat de socio-affectieve relatie primeert op het wettelijk vastgestelde vaderschap. Hij wijst bovendien erop dat ook de voogdes *ad hoc*, in het belang van de minderjarigen, pleit om de door hemzelf ingestelde vordering ontvankelijk

en gegrond te verklaren. Hij besluit dat zowel de bestendinging van die socio-affectieve relatie, zoals die tot op vandaag bestaat, alsook het feit dat hun biologische vader hen eindelijk wil erkennen, in het belang van de minderjarige kinderen is. Hij verwijst hiervoor naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, waaruit volgens hem kan worden afgeleid dat in geval van belangenafweging het belang van het kind primeert.

A.2.1. De Ministerraad is van oordeel dat de vervaltermijn in artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek op een redelijke verantwoording berust. Hij benadrukt dat de wetgever de bescherming van verschillende doelen nastreefde, met name de bescherming van de belangen van het kind, de bescherming van de bestaande afstammingsband, de bescherming van de rust van de families en het bestendigen van de vaderschapsregel. Voormelde doelstellingen zijn ook aanwezig in de arresten nrs. 138/2000 en 96/2011.

Uit de rechtspraak van het Hof leidt de Ministerraad af dat er slechts sprake kan zijn van een schending van het recht op een ongestoord genot van het privé- en gezinsleven van de wettelijk vermoede vader indien die persoon nooit wordt toegelaten zijn vaderschap te betwisten. Hij beroept zich tevens op rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, dat oordeelde dat het voorzien in een korte verjaringstermijn om de vordering tot betwisting van het vermoeden van vaderschap in te stellen, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet schendt.

A.2.2. De Ministerraad merkt tevens op dat het manifest tegen de belangen van het kind zou indruisen aan de wettelijk vermoede vader alsnog de mogelijkheid te bieden op een later tijdstip een heronderzoek van zijn vaderschap te verkrijgen. Dit zou, volgens de Ministerraad, neerkomen op het laten primeren van de socio-affectieve relatie op de biologische en/of juridische werkelijkheid.

A.3. In zijn memorie van antwoord merkt de eiser voor de verwijzende rechter nog op dat noch in artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, noch in de parlementaire voorbereiding ervan, nader is bepaald wat dient te worden verstaan onder «na de ontdekking van het feit». Derhalve dient artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek ruim te worden geïnterpreteerd en kan te dezen de echtscheidingsakte worden beschouwd als «feit» waarvan de ontdekking de termijn doet ingaan.

A.4. De Ministerraad wenst te benadrukken dat het feit dat op een bepaald punt wordt vastgesteld dat er geen sprake meer zou zijn van enige relatie tussen de wettige vader en het kind (door bijvoorbeeld de ontstentenis van het bezit van staat) geen afbreuk doet aan de eerder gemaakte keuze van de wettelijk vermoede vader om de afstammingsband juridisch te bestendigen en het kind aldus rechtszekerheid te verschaffen omtrent zijn afstammingsband. De socio-affectieve realiteit dient dus niet steeds te primeren op het wettelijk vermoeden van vaderschap.

- B -

B.1.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt :

« De vordering van de moeder moet worden ingesteld binnen een jaar na de geboorte. De vordering van de echtgenoot moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader van het kind is, die van de man die het vaderschap van het kind opeist moet worden ingesteld binnen het jaar na de ontdekking van het feit dat hij de vader van het kind is en die van het kind moet worden ingesteld op zijn vroegst op de dag waarop het de leeftijd van twaalf jaar heeft bereikt en uiterlijk op de dag waarop het de leeftijd van tweeëntwintig jaar heeft bereikt of binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat de echtgenoot zijn vader niet is.

Indien de echtgenoot overleden is zonder in rechte te zijn opgetreden, terwijl de termijn om zulks te doen nog niet verstreken is, kan zijn vaderschap binnen een jaar na zijn overlijden of na de geboorte, worden betwist door zijn bloedverwanten in de opgaande en in de neerdalende lijn.

[...] ».

B.1.2. Het vermoeden van vaderschap vindt zijn grondslag in artikel 315 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt dat het kind dat geboren is tijdens het huwelijk of binnen 300 dagen na de ontbinding of de nietigverklaring van het huwelijk, de echtgenoot tot vader heeft.

B.2.1. De verwijzende rechter vraagt of artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek bestaanbaar is met artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van mens, doordat de door de wettige vader ingestelde vordering tot betwisting van vaderschap niet ontvankelijk is wanneer de vordering niet is ingesteld binnen de termijn van één jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de biologische vader van het kind is « nu het vermoeden van vaderschap van de echtgenoot niet zou overeenstemmen met de socio-affectieve werkelijkheid ».

B.2.2. Uit de gegevens van de zaak en uit de motivering van de verwijzingsbeslissing blijkt dat het bodemgeschil betrekking heeft op een vordering ingesteld door de ex-echtgenoot die het vermoeden van vaderschap betwist, dat het vermoeden van vaderschap van de ex-echtgenoot van de moeder niet overeenstemt met de socio-affectieve werkelijkheid en er derhalve geen bezit van staat is, en dat het juridisch vastgestelde vaderschap ingaat tegen de wensen van alle betrokkenen.

Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de hypothese zoals vermeld in artikel 318, § 2, eerste lid, eerste zinsnede van de tweede zin, van het Burgerlijk Wetboek.

B.3. De wet van 31 maart 1987 heeft, zoals het opschrift ervan aangeeft, verscheidene wetsbepalingen betreffende de afstamming gewijzigd.

Volgens de memorie van toelichting bestond de bedoeling van die wet onder meer erin « de waarheid zoveel mogelijk te benaderen », dat wil zeggen de biologische afstamming (*Parl. St.*, Senaat, 1977-1978, nr. 305/1, p. 3). In verband met de vaststelling van de

afstamming van vaderszijde is erop gewezen dat « de wil om de regeling van de vaststelling van de afstamming zo dicht mogelijk de waarheid te doen benaderen [...] het openstellen van de mogelijkheden tot betwisting tot gevolg [behoorde] te hebben » (*ibid.*, p. 12). Uit dezelfde parlementaire voorbereiding blijkt echter dat de wetgever tevens de « rust der families » in overweging heeft willen nemen en heeft willen beschermen door, indien hiertoe nodig, het zoeken naar de biologische waarheid te temperen (*ibid.*, p. 15). Hij heeft ervoor geopteerd niet af te stappen van het adagium « *pater is est quem nuptiae demonstrant* » (*ibid.* p. 11).

B.4.1. Bij gebrek aan een specifieke termijnregeling voor het instellen van de vordering tot betwisting van het vermoeden van vaderschap, diende toepassing te worden gemaakt van artikel 332 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalde :

« Het vaderschap dat vaststaat krachtens artikel 315, kan worden betwist door de echtgenoot, door de moeder en door het kind.

[...]

De rechtsvordering van de moeder moet worden ingesteld binnen een jaar na de geboorte en die van de echtgenoot of van de vorige echtgenoot binnen een jaar na de geboorte of na de ontdekking ervan.

[...] ».

Aangaande de termijnbepaling heeft de wetgever geoordeeld dat het belang van het kind prioritair is en dat het « onaanvaardbaar [is] dat een ontkenning van vaderschap nog zou kunnen plaatshebben na verloop van een zekere tijd, m.a.w. nadat redelijkerwijze mag aangenomen worden dat bezit van staat is tot stand gekomen » (*Parl. St.*, Senaat, 1984-1985, nr. 904/2, p. 115).

Hoewel de wetgever aan de echtgenoot van de moeder de mogelijkheid tot betwisting van het vaderschap niet volledig heeft willen verhinderen, heeft hij aldus de wil geuit de rechtszekerheid omtrent de familiale relaties en het belang van het kind als prioritair te beschouwen en heeft hij bijgevolg in artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek voorzien in een vaste vervaltermijn van één jaar voor het instellen van een vordering tot betwisting van het vaderschap.

B.4.2. Het afstammingsrecht is evenwel diepgaand hervormd door de aanneming van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan.

Uit de parlementaire voorbereiding van die wet blijkt dat de wetgever de teksten die ter zake door het Hof werden afgekeurd, heeft willen hervormen en rekening heeft willen houden met de sociologische evolutie door de afstammingen binnen en buiten het huwelijk dichter bij elkaar te brengen :

« De wet van 1987 heeft nagenoeg alle verschillen uitgevlakt wat de *uitwerking* betreft, maar ze heeft een mechanisme van vermoeden van vaderschap in stand gehouden dat stuitende gevolgen heeft voor de *vaststelling* van de afstamming. [...] »

Dit wetsvoorstel beoogt dus tevens het vermoeden van vaderschap te behouden en er gevolgen aan te geven die nagenoeg dezelfde zijn als die van een erkenning » (*Parl. St.*, Kamer, 2003-2004, DOC 51-0597/001, p. 6).

« Tot slot moet een rechtszaak worden ingeleid binnen een termijn van een jaar (vanaf het ontdekken van de geboorte of vanaf het jaar waarin dat feit ontdekt wordt door de echtgenoot of door degene die het kind erkent indien hij niet de vader van het kind is) » (*Parl. St.*, Kamer, 2005-2006, DOC 51-0597/037, p. 5).

B.4.3. In vergelijking met het vorderingsrecht van artikel 332 van het Burgerlijk Wetboek, zoals ingevoerd bij de wet van 31 maart 1987, dient te worden vastgesteld dat het vermoeden van vaderschap thans kan worden betwist door de moeder, het kind, de man ten aanzien van wie de afstamming vaststaat en de persoon die het vaderschap van het kind opeist.

Voor wat de termijnregeling betreft is er, ten aanzien van de (ex-)echtgenoot van de moeder, weinig veranderd. Immers, artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de vordering dient te worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader is van het kind. In vergelijking met de regeling van 1987, volgens welke de echtgenoot de vordering diende in te stellen binnen een jaar na de geboorte of na de ontdekking van de geboorte, is enkel het startpunt van de vervaltermijn gewijzigd.

B.5. Het Hof dient artikel 318, § 2, eerste lid, eerste zinsnede van de tweede zin, van het Burgerlijk Wetboek te toetsen aan artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

Uit de parlementaire voorbereiding van artikel 22 van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever « een zo groot mogelijke concordantie [heeft willen nastreven] met artikel 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), teneinde betwistingen over de inhoud van dit Grondwetsartikel respectievelijk art. 8 van het EVRM te vermijden » (*Parl. St.*, Kamer, 1992-1993, nr. 997/5, p. 2).

B.6. Het recht op de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven, zoals het door de voormelde bepalingen wordt gewaarborgd, beoogt in wezen de personen te beschermen tegen inmengingen in hun privéleven en hun gezinsleven.

Artikel 22, eerste lid, van de Grondwet sluit, evenmin als artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, een overheidsinmenging in de uitoefening van dat recht niet uit, maar beide artikelen vereisen dat in die inmenging wordt voorzien door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling. Die bepalingen houden voor de overheid bovendien de positieve verplichting in om maatregelen te nemen die een daadwerkelijke eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven verzekeren, zelfs in de

sfeer van de onderlinge verhoudingen tussen individuen (EHRM, 27 oktober 1994, *Kroon e.a.* t. Nederland, § 31).

B.7. De procedures met betrekking tot het vaststellen of betwisten van de vaderlijke afstamming, raken het privéleven van de verzoeker, omdat de materie van de afstamming belangrijke aspecten van iemands persoonlijke identiteit omvat (EHRM, 28 november 1984, *Rasmussen* t. Denemarken, § 33; 24 november 2005, *Shofman* t. Rusland, § 30; 12 januari 2006, *Mizzi* t. Malta, § 102; 16 juni 2011, *Pascaud* t. Frankrijk, §§ 48-49; 21 juni 2011, *Krušković* t. Kroatië, § 20; 22 maart 2012, *Ahrens* t. Duitsland, § 60; 12 februari 2013, *Krisztián Barnabás Tóth* t. Hongarije, § 28).

De in het geding zijnde regeling voor de betwisting van het vermoeden van vaderschap valt derhalve onder de toepassing van artikel 22 van de Grondwet en van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.8.1. De wetgever beschikt bij de uitwerking van een regeling die een overheidsinmenging in het privéleven inhoudt, over een appreciatiemarge om rekening te houden met een billijk evenwicht tussen de tegenstrijdige belangen van het individu en de samenleving in haar geheel (EHRM, 26 mei 1994, *Keegan* t. Ierland, § 49; 27 oktober 1994, *Kroon e.a.* t. Nederland, § 31; 2 juni 2005, *Znamenskaya* t. Rusland, § 28; 24 november 2005, *Shofman* t. Rusland, § 34; 20 december 2007, *Phinikaridou* t. Cyprus, §§ 51 tot 53).

Die appreciatiemarge van de wetgever is evenwel niet onbegrensd : om te oordelen of een wettelijke regeling verenigbaar is met het recht op de eerbiediging van het privéleven, moet worden nagegaan of de wetgever een billijk evenwicht heeft gevonden tussen alle rechten en belangen die in het geding zijn. Zulks vereist dat de wetgever niet alleen een afweging maakt tussen de belangen van het individu tegenover die van de samenleving in haar geheel, maar tevens tussen de tegenstrijdige belangen van de betrokken personen (EHRM, 6 juli 2010, *Backlund* t. Finland, § 46; 15 januari 2013, *Laakso* t. Finland, § 46; 29 januari 2013, *Röman* t. Finland, § 51), op gevaar af anders een maatregel te nemen die niet evenredig is met de nagestreefde wettige doelstellingen. Die belangenafweging zou in principe ertoe moeten leiden dat de biologische en sociale werkelijkheid primeert op een wettelijk vermoeden indien dat laatste frontaal zou ingaan tegen de vastgestelde feiten en de wensen van de betrokkenen

(EHRM, 27 oktober 1994, *Kroon e.a.* t. Nederland, § 40; 24 november 2005, *Shofman* t. Rusland, § 44; 10 oktober 2006, *Paulik* t. Slowakije, § 46).

B.8.2. In het bijzonder voor wat de termijnen in het afstammingsrecht betreft, wordt door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens het invoeren van termijnen op zich niet strijdig geacht met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens; enkel de aard van een dergelijke termijn kan als strijdig worden beschouwd (EHRM, 6 juli 2010, *Backlund* t. Finland, § 45; 15 januari 2013, *Laakso* t. Finland, § 45; 29 januari 2013, *Röman* t. Finland, § 50).

B.8.3. Bovendien wordt door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aanvaard dat de appreciatiemarge van de nationale wetgever groter is wanneer er bij de lidstaten van de Raad van Europa geen consensus bestaat omtrent het belang dat in het geding is, noch omtrent de manier waarop dat belang dient te worden beschermd (EHRM, 22 maart 2012, *Ahrens* t. Duitsland, § 68). Daarnaast benadrukt het Europees Hof dat het niet zijn taak is om, in de plaats van de nationale overheden, beslissingen te nemen. (EHRM, 15 januari 2013, *Laakso* t. Finland, § 41).

B.9. De rust der families en de rechtszekerheid van de familiale banden, enerzijds, en het belang van het kind, anderzijds, zijn legitieme doelstellingen waarvan de wetgever kan uitgaan om een onbeperkte mogelijkheid tot betwisting van het vaderschap te verhinderen, zodat de wetgever ontvankelijkheidsvoorwaarden zoals « bezit van staat » en vervaltermijnen kon invoeren. In dat opzicht is het pertinent om de biologische werkelijkheid niet *a priori* te laten prevaleren op de socio-affectieve werkelijkheid van het vaderschap.

B.10.1. De wetgever vermocht te oordelen dat hij die huwt in beginsel aanvaardt om beschouwd te worden als vader van ieder kind dat zijn vrouw zal baren. Rekening houdend met de bekommernissen van de wetgever en met de waarden die hij heeft willen verzoenen, komt het in beginsel niet onredelijk voor dat hij de echtgenoot slechts een korte termijn heeft willen toekennen om de vordering tot vaderschapsbetwisting in te stellen.

B.10.2. Daarnaast kan het vaststellen van een termijn voor het instellen van een vordering tot betwisting van het vaderschap eveneens worden verantwoord door de zorg om de rechtszekerheid en een definitief karakter van de familiale relaties te waarborgen.

B.10.3. Artikel 318, § 2, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de vordering van de echtgenoot moet worden ingesteld binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader van het kind is. De interpretatie van het begrip « feit » behoort tot de bevoegdheid van de rechter ten gronde, waarbij hem een ruime appreciatiebevoegdheid wordt verleend. Immers, overeenkomstig artikel 331*octies* van het Burgerlijk Wetboek kunnen de rechtbanken, « zelfs ambtshalve, een bloedonderzoek of enig ander onderzoek volgens beproefde wetenschappelijke methodes gelasten », waarbij niets hen belet het tijdstip van de uitkomst van dat onderzoek als startpunt van de termijn van één jaar te beschouwen.

B.11. Rekening houdend met de belangrijke appreciatiemarge waarover de wetgever beschikt, zoals uiteengezet in B.8.1, om te zoeken naar een billijk evenwicht tussen alle in het geding zijnde rechten en belangen en met de in B.8.2 vermelde rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in verband met termijnen die het in bepaalde gevallen toestaat, dient voorts erop gewezen dat de wetgever in artikel 318 van het Burgerlijk Wetboek ook in de mogelijkheid, onder de in dat artikel vermelde voorwaarden, voorziet om een vordering tot ontkenning en onderzoek van vaderschap voor de kinderen in te stellen en om een vordering tot betwisting en vaststelling van vaderschap voor iemand die beweert de biologische vader te zijn, in te stellen.

B.12. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 318, § 2, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek schendt niet artikel 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de echtgenoot de vordering tot betwisting van vaderschap moet instellen binnen een jaar na de ontdekking van het feit dat hij niet de vader is van het kind.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof op de openbare terechtzitting van 28 maart 2013.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt